

Malmön Pyhän Johanneksen kirkkoon on saapunut ryhmä turvapaikanhakijoita, joille kirkkoherra Anders Ekhem (kesk.) pitää lyhyen tiedostustilaisuuden. Heitä on vastaanottamassa myös tiedottaja Agneta Jansson (oik.).

Turvapaikanhakijat ovat levittäneet patjansa kirkon penkeille.

Alan ja Emma Suleman Wredberg päivystävät kirkossa.

Kirkon yöpäivystäjäksi on saapunut Albin Johansson (keltainen liivi).

TEKSTI & KUVAT:
KAJ AALTO JA EVA BODE

Marraskuun 19. päivänä Etelä-Ruotsin Malmössä satoi lunta ja maahanmuuttoviraston maahantulijoille järjestämät tilat olivat täpötäysiä. Virasto pyysi kirkkoa hätäin. Niin Pyhän Johanneksen kirkosta tuli yösi- ja jopa yli sadalle pakolaiselle. Kenenkään ei tarvinnut nukkua taivasalla.

– Meillä on ollut koko syksyn ajan valmius avata kirkko yömajaksi, Malmön seurakuntayhtymän kirkkoherra **Anders Ekhem** kertoo.

Hän on tullut toivottamaan kirkkoon sijoitettavat pakolaiset tervetulleiksi. Kirkkoherra kertoo tulijoille kirkkotilan käytöstä. Sisällä ei saa tupakoida eikä alttarille pidä mennä. Vessa on kirkon takaosassa.

Tänä vuonna Ruotsiin arvioidaan tulevan 190 000 pakolaista, eikä valtio kykene huolehtimaan heistä kaikista. Koska aiemmin Ruotsin viranomaiset eivät ole joutuneet nostamaan käsiään pystyyn pakolaisvirran takia.

Maahanmuuttovirasto on tuonut Pyhän Johanneksen kirkkoon 50–100 turvapaikanhakijaa päivittäin. Kirkkoon sijoitetaan yksinäiset miehet, koska salissa ei ole yksityistä tilaa lainkaan. Useimmat miehet nukkuvat ohuilla patjoilla kirkonpenkeissä. Osa asettuu lattialle. Perheet, naiset ja lapset ovat viranomaisten ensisijainen huolen aihe. He ovat päässeet hieman parempiin oloihin odottamaan matkaa muualle Ruotsiin.

Malmö sijaitsee lähellä Tanskaa ja Saksaa. Ruotsiin on tullut eteläiseltä rajalta satoja turvapaikanhakijoita joka päivä. Tanska ottaa vastaan noin 20 000 pakolaista, Norja ja Suomi 30 000.

– Viranomaiset ovat pyytäneet kirkon apua useilla paikkakunnilla. Kirkoilla on tässä tilanteessa tärkeä rooli, mutta meidänkin pitäisi saada lisää resursseja, vaikka virallinen majoituksen järjestämisvastuu on valtiolla, Ruotsin kirkon keskuskansliassa pakolaisasioita hoitava **Sofia Sjöberg** sanoo.

Ruotsissa pakolaisten määrän räjähdysmäinen kasvu koettelee jo seurakuntia, vaikka kirkolla on pitkät perinteet pakolaisten auttamisessa.

– Nyt meillä on pula henkilökunnasta. Pelkään, etteivät ihmiset jaksaa enää kovin pitkään. Paine on kova monin paikoin. Aina seurakuntien johdolta ei saada sitä tukea, jota tarvittaisiin. Tulee riittämättömyyden tunne, koska tarpeet ovat niin suuret. Meidän on ymmärrettävä rajallisuutemme, Sofia Sjöberg sanoo.

Malmössä on kuitenkin vielä resursseja pakolaistyöhön, vakuuttaa kirkkoherra Anders Ekhem. Kaksi työntekijää on palkattu pakolaisia auttamaan ja vapaaehtoiset tukevat heidän työtään.

Lähialueiden kirkot paikkaavat PAKOLAISTYÖTÄ

Ruotsin, Saksan, Norjan ja Viron kirkot vastaavat kukin omalla tavallaan pakolaiskriisiin. Perusnäkemys on kuitenkin sama: kirkon tulee pysyä ehdoitta vainottujen tukena.

Pyhän Johanneksen kirkossa työskentelevä **Alan Suleman Wredberg** toteaa, että seurakunta on olemassa avun tarpeessa olevia ihmisiä varten.

– Ennen mentiin maailmalle, mutta nyt maailma tulee meille ja me autamme, hänen vaimonsa **Emma Suleman Wredberg** toteaa.

Pariskunnan kotikirkko sijaitsee kaupunginosassa, jossa naapureina ovat islamilainen keskus ja katolinen kirkko.

– Olen ylpeä siitä, mitä Ruotsin kirkko tekee. Meidän on oltava avoimia, koska olemme saaneet elää rauhassa niin kauan. Nyt meidän on avattava sydämemme ja kirkkomme sodan ja loista tuleville, teologiaa opiskeleva Emma Suleman Wredberg sanoo.

Malmön kirkkoherra Anders Ekhem pitää valittavina Ruotsin hallituksen äskettäin tekemiä pakolaispolitiikan kiristyksiä.

– Nyt Ruotsi on samalla tasolla kuin muu Eurooppa. Tähän asti Itävalta, Saksa ja Ruotsi ovat ottaneet vastaan eniten pakolaisia. Jos muut EU-maat olisivat ottaneet yhtä suuren vastuun, Ruotsi olisi voinut jatkaa avokätistä pakolaispolitiikkaansa.

Hän ei usko pakolaisvirran tyrehtyvän vielä pitkään aikaan. Tilanteen kehittymistä on kuitenkin vaikea ennustaa.

– Tämä on uusi maailma. Näemme, etteivät muurit ja rajat kestä pidemmän päälle. Nyt meidän on löydettävä näissä ihmisissä piilevät mahdollisuudet. Joukossa voi olla jalkapallo-tähti **Zlatanin** kaltaisia kykyjä, joista ollaan yllpeitä tulevaisuudessa.

Pieni ryhmä turvapaikanhakijoita tulee Pyhän Johanneksen kirkkoon illalla yhdeksän jälkeen. He eivät mahtuneet pakolaisten vastaanottokeskukseen, jossa oli jo yli 600 ihmistä.

Pakolaisten joukossa on iranilainen **Ali Reza Shaghaghi**, 25, joka kuuntelee vaisuna papin ohjeita ja alkaa sitten etsiskellä sopivaa nukku-mapaikkaa.

Hän kertoo yksinkertaisella englannilla kokeneensa paljon vaikeuksia Teheranissa, Iranin pääkaupungissa, jossa hän opiskeli. Hän jätti vanhempansa ja sukulaisensa ja matkasi 25 päivässä läpi Euroopan.

– Ehkä Ruotsissa on parempi tulevaisuus, ehkä ei, en tiedä. En tunne täällä ketään, ei ole sukulaisia. On vain Jumala, Shaghaghi huokaa.

Saksan kirkko vaatii valtiolta perusteltuja päätöksiä

Saksan evankelinen kirkko ja sen diakoniajärjestöt ovat tehneet järjestelmällistä työtä turvapaikanhakijoiden hyväksi jo yli 20 vuotta. Välit valtioon ovat olleet hyvät, mutta vuoden alussa Saksan sisäministeri **Thomas de Maizière** moitti kirkon uhmaavan vallitsevaa oikeuskäytäntöä. Se antaa turvapaikkoja henkilöille, joita valtio karkottaisi maasta.

Kirkko puolustautui sanoen, että myöntämällä turvapaikkoja se haluaa varmistaa, että valtiolta tekee oikeita päätöksiä. Kirkon suojeluksessa olevien henkilöiden tapaukset

Pakolaisten kirkon, Flüchtlingskirchen, juliste toivottaa tulijat tervetulleiksi. Myös suomalainen "tervetuloa" löytyy listasta.

käsitellään aina uudelleen.

Toiminnanjohtaja **Bernhard Fricke** vaikuttaa kirkollisia turvapaikkoja välittävässä *Asyl in der Kirche* -järjestössä. Yhdistys osallistuu turvapaikkaprosessin lisäksi evankelisen kirkon ja sen diakoniajärjestön Pakolaisten kirkon toimintaan Berliinissä. Fricke toteaa kirkon tukemien prosessin päätyvän yleensä myönteisiin lopputuloksiin.

Jumalanpalvelusten lisäksi Saksan evankelinen kirkko neuvoa maahan tulijoita arjessa ja virastoasioissa. Kirkko tarjoaa esimerkiksi saksan kielen kursseja ja mahdollisuuden lääkärillä käyntiin. Se ylläpitää matalan kynnyksen kahvilatoimintaa, johon osallistuvat niin paikalliset kuin maahanmuuttajat.

Kirkon tuelle riittää kysyntää. Berliiniin on kaupungin sosiaali- ja terveystarvot mukaan saapunut tänä vuonna noin 62 000 turvapaikanhakijaa. Koko Saksan maahanmuuttoa koordinoiva virasto arvioi vuoden loppuun mennessä maahan saapuneiden pakolaisten lukumäärän yltävän noin 800 000 henkeen. Joidenkin julkisuudessa esiintyvien tietojen mukaan maassa arvelaan olevan jo nyt yli 950 000 pakolaista.

Pakolaisten kirkon kahvilassa teetä tarjoileva **Chinedu Osobie** kuuluu niihin onnekkaisiin, joiden elämään kirkko puuttui tarjoamalla turvapaikan silloin, kun valtiolta

”

Tämä on uusi maailma. Näemme, etteivät muurit ja rajat kestä pidemmän päälle.

olisi karkottanut hänet Saksasta. Nigeriasta lähtöisin oleva Chinedu vastaanottaa toisia turvapaikanhakijoita kirkon kahvilassa.

– Haluan antaa eteenpäin jotain siitä hyvästä, jolla minua on siunattu, hän sanoo.

Seestyneen oloinen Chinedu muistaa, miltei tuntui lähteä pakoon henkensä kaupalla ja päätyä vieralle maalle tyhjän päälle. Nigeriassa hänet pahoinpideltiin miltei kuoliaaksi, koska hän lähti armeijasta nähtyään sotilaiden tappavan heille vihanneksia myymään tulleen naisen lapsineen.

– Toinen lapsista oli vasta vauva. Näky oli niin kamala, että minun oli vain päästävä pois.

Tapauksesta kertominen saa Chinedun vieläkin kamppailemaan kyneleitä vastaan. Rintamakarkurina hänestä tuli lainsuojaton. Pako maasta vaikutti ainoalta mahdollisuudelta jäädä henkiin. Hänelle järjestyikin ensimmäinen oleskelulupa Saksasta. Hän asettui ja avioitui, mutta tuli jätetyksi. Eron myötä maailma hajosi taas ja Chinedu ajautui huumorikollisuuteen päätyen vankilaan.

Vankilassa Chinedu tutustui pappi Frickeen ja löysi kristinuskon. Fricke järjesti hänelle myös turvapaikan. Turvapaikan myöntäneen seurakunnan vapaaehtoiset ympäröivät Chinedun tiiviillä tukiverkostolla. Nyt hänen oleskelulupaansa on pidennetty. Ha-

”

Haluan antaa eteenpäin jotain siitä hyvästä, jolla minua on siunattu.

kemus pysyvän oleskeluluvan myöntämiseksi etenee kovaa vauhtia.

Berliiniläinen seurakunta *Galiläe-Samariter Gemeinde* toimii yhteistyössä Asyl in der Kirche -yhdistyksen kanssa. Seurakunta on hyväksynyt turvapaikanhakijoita suojiinsa jo vuodesta 2009 lähtien. Lisäksi se huolehtii maahanmuuttajista neuvon viranomaisasioissa ja järjestämällä käytännön apua arkeen. Seurakunta tarjoaa esimerkiksi elintarvikkeita varattomille maahanmuuttajille.

Evankelisen kirkon arvioiden mukaan pelkästään sen piirissä toimii pakolaisten hyväksi tällä hetkellä noin 120 000 vapaaehtoista. Kiinnostus työtä kohtaan on jatkuvassa kasvussa. Galiläe-Samariter Gemeinde -seurakunta on hyvä esimerkki siitä, kuinka merkittävää työtä seurakuntien vapaaehtoiset tekevät Saksassa. Jopa ulkomaalaistyön johtaja on vapaaehtoinen.

Johtaja **Edeltraut Pohl** painottaa, että maahanmuuttajat ovat kielitaidottomina ja usein myös vainottuina vielä heikommasa asemassa kuin oman maan huono-osaiset. Uudeksi työtehtäväkseen hän on ottanut niiden maahanmuuttajaperheiden asioiden järjestämisen, jotka joutuvat asumaan joukkomajoituskassa vastasyntyneiden kanssa.

– Vauvaperheet pitäisi saada rauhallisempiin oloihin, Pohl painottaa.

Norjan kirkko käyttää ääntä pakolaisten puolesta

Norjan evankeliluterilainen kirkko on arvostellut maansa hallitusta ja vaatinut Norjaa ottamaan suuremman vastuun Euroopan pakolaisista.

– Kirkon ääni on ollut erittäin selkeä tässä asiassa, Norjan kirkon kirkkohallituksen osastopäällikkö **Paul Erik Wirgenes** toteaa.

Wirgenesin mukaan kirkon on ajateltava pitkänteisesti. Se voi tarjota uskonnollista osastamista, jossa viranomaiset ovat heikoilla.

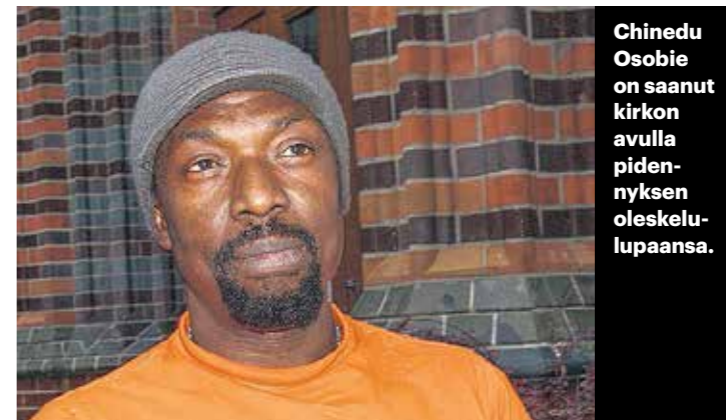
Kun ihmiset lähtevät kotiseuduiltaan, kaikki turvallisuutta synnyttävät tekijät järkkyvät. Uskonto on yksi harvoista turvaa ja jatkuvuutta luovista asioista pakolaisten arjessa. Norjassa kirkko toimii yhteistyössä islamilaisen neuvoston ja muiden kirkkokuntien johtajien kanssa.

– Olemme huomanneet, että monilla pakolaisilla on kristillinen tausta ja tuemme seurakuntia ottamaan vastuun näistä kristityistä, Wirgenes sanoo.

Norjassa panostetaan asennekasvatukseen, koska maahanmuuttajavastaisia äänenpaino-

Ulkomaalaistyönjohtaja **Edeltraut Pohl** parantaa tällä hetkellä vauvaperheiden oloja.

Chinedu Osobie on saanut kirkon avulla piden-nyksen oleskelulupaansa.

Toiminnanjohtaja **Bernhard Fricke** korostaa, että maahanmuuttajat tarvitsevat apua virastoasioissa.

ja kuuluu joskus kirkon piirissäkin. Kirkkohallitus on lähettänyt seurakuntiin materiaalia, jossa kerrotaan, mitä eri puolilla maata tehdään pakolaistilanteen hyväksi. Kirkko tarjoaa esimerkiksi kielikursseja sekä järjestää vaatekeräyksiä ja majoitusta.

– Kun maahan tulee lyhyessä ajassa paljon pakolaisia, on tärkeää miettiä, miten asennoidumme heihin. Kyse on apua tarvitsevien ihmisten auttamisesta ja siitähän kirkon pitäisi olla tunnettu.

Norjan kirkko on kehottanut seurakuntia yhteistyöhön paikallisten viranomaisten sekä kansalaisjärjestöjen kanssa.

– Ei kirkko lähde perustamaan vastaanottokeskuksia. Norjan valtio on tähän mennessä selvinnyt turvapaikanhakijoiden majoittamisesta.

Painetta Norjassa on ollut erityisesti pohjoisella rajalla, koska Venäjän puolelta on tullut yllättävän paljon väkeä.

– Pohjois-Norjassa meillä ei ole niin hyvät mahdollisuudet auttaa kuin maan eteläosassa. Suurin haasteemme on innostaa vapaaehtoiset yhteistyöhön, jotta kohtaisimme pakolaisia parhaalla mahdollisella tavalla, Paul Erik Wirgenes sanoo.

Viron kirkolta vaaditaan suurempaa vastuuta

Viron odotetaan Euroopan unionin jäsenyyden myötä ottavan suurempaa vastuuta pakolaisten auttamisesta. Marraskuussa Virossa oli vain 150 pakolaista, jotka ovat tulleet lähinnä Ukrainasta.

Viron historian ja taloudellisen tilanteen takia asenteet pakolaisia kohtaan ovat kielteisiä. Viro ei ole pakolaisillekaan kovin houkutteleva maa. Se on luvannut ottaa vastaan noin 600 kiintiöpakolaista ensi vuonna.

Viron luterilainen kirkko on herännyt pakolaisaaltoon ja ilmaissut halunsa auttaa uskonsa tähden vainottuja kristittyjä.

– Viron valtio on kääntynyt kirkon puoleen, koska kirkko tunnetaan lähimmäisenrakkaudesta. Viron perheneuvontakeskuksen johtaja **Pia Ruotsala** sanoo. Suomen Lähetysseuran tukema Ruotsala on ollut aiemmin työssä Lähi-idässä ja jakaa tietämystään virolaisille.

Ruotsala on Viron kirkon edustajana työryhmässä, jossa pakolaisapua suunnitellaan sisäministeriön ja sosiaaliministeriön kanssa. Ruotsalan mukaan seurakunnat ovat valmiita majoittamaan väliaikaisesti pakolaisia ja seurakunnissa on koulutettu väkeä kohtaamaan tulijat. Kirkon sisällä pakolaistoimikuntaa johtaa **Avo Üprus**.

– Olemme aloittaneet koulutuksen niille seurakunnille, jotka alkavat ottaa vastaan pakolaisia kotipaikkakunnilleen, Ruotsala kertoo.

Pia Ruotsala toteaa, että virolaisten pelot pakolaisia kohtaan syntyvät tietämättömydestä. Siksi tiedotukseen on panostettava asenteiden pehmentämiseksi. Seurakuntiin jaetaan islamtietoutta ja informaatiota kulttuurieroista. ✕